

AAH-002-001402

Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April – 2016

Money Economics & Financial System - II

(Core - 5) (New Course)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001402

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
- (2) પ્રશ્ન નં. 1 M.C.Q. પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 આંતરિક વિકલ્પના આધારે સાચાં વિકલ્પની પસંદગી કરો :

20

- (1) મુખ્ય વ્યાપાર-ચક્રો કયા અર્થશાસ્ત્રીને નામે ઓળખાય છે ?
 (A) જોસેફ કિયન (B) કલેમન્ટ જગલર
 (C) કોન્ડેટીફ (D) હેબરલર
- (2) કુગાવાની સ્થિતિમાં અર્થતંત્રમાં શેમાં વધારો થાય છે ?
 (A) ઉત્પાદન ખર્ચમાં (B) આવકમાં
 (C) કિંમતમાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં
- (3) વ્યાપારચક્રના કુલ તબક્કાઓ કેટલા હોય છે ?
 (A) પાંચ (B) ત્રણ
 (C) ચાર (D) બે
- (4) 1923માં કયા દેશમાં કુગાવો સર્જાયો હતો ?
 (A) ભારતમાં (B) કેનેડામાં
 (C) અમેરિકામાં (D) જર્મનીમાં

- (5) કેવા પ્રકારનાં પરિવર્તનોનો સમય નક્કી હોય છે ?
 (A) દીર્ઘકાલીન પરિવર્તનો (B) મોસમી પરિવર્તનો
 (C) ચક્રાકાર પરિવર્તનો (D) આકસ્મિક પરિવર્તનો
- (6) ભારતમાં રિઝર્વ બેંકની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવેલ ?
 (A) 1929 (B) 1935
 (C) 1921 (D) 1937
- (7) આર્થિક પરિવર્તનોના કેટલા પ્રકાર પાડવામાં આવ્યાં છે ?
 (A) બે (B) પાંચ
 (C) ત્રણ (D) ચાર
- (8) શાખની માપબંધીની નીતિનો સર્વપ્રથમ ઉપયોગ કઈ રિઝર્વ બેંક દ્વારા કરવામાં આવેલ ?
 (A) સ્વીઝ બેંક (B) ફેડરલ રિઝર્વ બેંક
 (C) બેંક ઓફ ઈંગ્લેન્ડ (D) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા
- (9) રોકડ પસંદગીમાં ઘટાડો થાય તો
 (A) વ્યાજનો દર વધે છે. (B) વ્યાજનો દર ઘટે છે.
 (C) મૂડી રોકાણનો દર વધે છે. (D) મૂડી રોકાણનો દર ઘટે છે.
- (10) રોકડ અનામતનાં પ્રમાણમાં ફેરફારની નીતિ સૌપ્રથમ કયા દેશમાં અમલમાં મૂકવામાં આવેલ ?
 (A) ભારત (B) અમેરિકા
 (C) રશિયા (D) ચીન
- (11) ફુગાવો જ્યારે અમુક વસ્તુઓ પૂરતો જ મર્યાદિત હોય ત્યારે તેને કેવો ફુગાવો કહેવામાં આવે છે ?
 (A) અલ્પકાલીન (B) આંશિક
 (C) પૂર્ણ (D) દીર્ઘકાલીન
- (12) બે દેશોના ચલણો વચ્ચેનો અદલા-બદલીનો દર એટલે
 (A) મૂડી રોકાણ દર (B) વ્યાજ દર
 (C) વિનિમય દર (D) વિદેશી વિનિમય દર

- (13) ભારતમાં ન્યૂનતમ અનામત પદ્ધતિનો અમલ ક્યારથી કરવામાં આવી રહ્યો છે ?
 (A) 1952 (B) 1959
 (C) 1954 (D) 1956
- (14) બોન્ડ ઉપરનો પ્રવર્તમાન વ્યાજ દર એ
 (A) બિલ દર છે. (B) બોન્ડ દર છે.
 (C) થાપણ દર છે. (D) રેપોરેટ છે.
- (15) નાણાંની રોકડ પસંદગી એટલે
 (A) બચત પસંદગી (B) રોકાણ પસંદગી
 (C) તરલતા પસંદગી (D) સંગ્રહ પસંદગી
- (16) કુલ ધિરાણપાત્ર ભંડોળની પુરવઠા રેખા
 (A) ડાબી બાજુ ઉપરથી જમણી તરફ નીચે જાય છે.
 (B) પાયાની ધરીને સમાંતર હોય છે.
 (C) પાયાની રેખાની નીચે જતી હોય છે.
 (D) લંબને સમાંતર હોય છે.
- (17) અર્થશાસ્ત્રીઓ કુગાવાને દેશના આર્થિક જીવનના કયા રોગ તરીકે ઓળખાવે છે ?
 (A) કેન્સર (B) ક્ષય
 (C) કોલેરા (D) ડાયાબિટીસ
- (18) લેણ-દેણની તુલાનો સિદ્ધાંત એટલે
 (A) ટંકશાળ સમતાનો સિદ્ધાંત (B) સમ ખરીદ શક્તિનો સિદ્ધાંત
 (C) માંગ અને પુરવઠાનો સિદ્ધાંત (D) ઉપરોક્ત બધાં સિદ્ધાંતો
- (19) સમ ખરીદ શક્તિનાં સિદ્ધાંતનું સ્વરૂપ
 (A) સાપેક્ષ છે. (B) નિરપેક્ષ છે.
 (C) સાપેક્ષ અને નિરપેક્ષ છે. (D) ઉપરોક્ત એકપણ નથી.
- (20) વિનિમય દર નિર્ધારણની સમજૂતી આપતા
 (A) બે સિદ્ધાંતો છે. (B) ત્રણ સિદ્ધાંતો છે.
 (C) ચાર સિદ્ધાંતો છે. (D) પાંચ સિદ્ધાંતો છે.

2 વ્યાપરચક્ર એટલે શું ? વ્યાપારચક્રના તબક્કાઓ સમજાવો. 10

અથવા

2 સમ ખરીદ શક્તિનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10

3 રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાનાં કાર્યો સમજાવો. 10

અથવા

3 કુળાવાની સમાજનાં જુદાં-જુદાં વર્ગો પર થતી અસરોની ચર્ચા કરો. 10

4 નોંધ લખો : 10

(1) બોન્ડ દરો

(2) બિલ દરો

(3) થાપણ દરો.

અથવા

4 ખુલ્લા બજારની નીતિની કાર્યપદ્ધતિ સમજાવી તેની મર્યાદા દર્શાવો. 10

5 વ્યાજનો ધિરાણ ભંડોળનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10

અથવા

5 અનિયમિત (આકસ્મિક) પરિવર્તનો અને ચક્રાકાર પરિવર્તનો સમજાવો. 10

6 કુળાવાની અવસ્થાને આધારે તેના પ્રકારો સમજાવો. 10

અથવા

6 ટંકશાળ સમતાનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 10

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Answer all the questions on the basis of internal option.
- (2) Question No. 1 should be answered in the answer book.
- (3) Right side figure shows marks of the question.

1 Answer all the M.C.Q. questions on the basis of internal option : **20**

- (1) Main business cycles are known by which economist ?
(A) Joseph Kitchen (B) Clement Juggler
(C) Condretiff (D) Haberler
- (2) What is increased in the phenomenon of inflation ?
(A) Production cost (B) Income
(C) Prices (D) Above all
- (3) How many stages are there of business cycle ?
(A) Five (B) Three
(C) Four (D) Two
- (4) In 1923 in which country inflation took place ?
(A) India (B) Canada
(C) America (D) Germany
- (5) Which types of fluctuations have fixed time ?
(A) Secular fluctuations (B) Seasonal fluctuations
(C) Cyclical fluctuations (D) Random fluctuations
- (6) When was the Reserve Bank established in India ?
(A) 1929 (B) 1935
(C) 1921 (D) 1937

- (7) How many types of economic fluctuations are there ?
- (A) Two (B) Five
(C) Three (D) Four
- (8) By which Central Bank the policy of credit rationing was done first ?
- (A) Swiss Bank (B) Federal Reserve Bank
(C) Bank of England (D) Reserve Bank of India
- (9) If there is reduction in the cash preference then
- (A) interest rate increases (B) interest rate decreases
(C) investment rate increases (D) investment rate decreases
- (10) In which country changes in cash reserve ratio policy was implemented ?
- (A) India (B) America
(C) Russia (D) China
- (11) When inflation is limited only to certain commodities then it is called which type of inflation ?
- (A) Short term (B) Partial
(C) Perfect (D) Long term
- (12) Exchange rate of both the countries currency means
- (A) investment rate (B) interest rate
(C) exchange rate (D) foreign exchange rate
- (13) From when the minimum reserve system was implemented in India ?
- (A) 1952 (B) 1959
(C) 1954 (D) 1956

- (14) The prevailing rate of interest rate on bond is a rate.
- (A) Bill (B) Bond
(C) Deposit (D) Rapo
- (15) Cash preference of money means preference.
- (A) Savings (B) Investment
(C) Liquidity (D) Storing
- (16) Supply curve of total Loanable Funds
- (A) moves from left to right downward
(B) parallel to base axis
(C) below the base axis
(D) parallel to length
- (17) Economists describe inflation as which disease of the economy of a country ?
- (A) Cancer (B) T.B.
(C) Cholera (D) Diabetes
- (18) Theory of balance of payment means theory.
- (A) mint parity (B) purchasing power parity
(C) demand and supply (D) all of principle
- (19) The form of purchasing power parity is
- (A) relative (B) absolute
(C) relative and absolute (D) None
- (20) There are theories explaining exchange rate determination.
- (A) Two (B) Three
(C) Four (D) Five

2 What is meant by business cycle ? Explain the stages of business cycle. 10

OR

2 Explain the Purchasing Power Parity Theory. 10

3 Explain the functions of Reserve Bank of India. 10

OR

3 Discuss the effects of inflation on different classes of society. 10

4 Write short notes : 10

- (1) Bond rates
- (2) Bill rates
- (3) Deposit rates.

OR

4 State the open market system and describe its limitations. 10

5 Describe the Loanable Fund theory of interest. 10

OR

5 Explain the random fluctuations and cyclical fluctuations. 10

6 Explain the types of inflation based on its situation. 10

OR

6 Explain the Mint Parity Theory. 10
